

Notat

Center for Dokumentation og indsats mod Ekstremisme
Landedokumentation

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændingestyrelsen

Dato:

19. april 2023

Iran – Enlige kvinder mulighed for at videreføre statsborgerskab til deres børn (v.2)

Landedokumentation bemærker indledningsvist, at der i Iran den 2. juni 2020 er indført nye regler om kvinders ret til at videreføre deres statsborgerskab til deres børn. Ifølge UNHCR har National Organisation for Civil Registration i Iran siden september 2022 udstedt mere end 14.000 identitetshæfter (Shenäsnâmeh) til børn af iranske mødre og udenlandske fædre i henhold til den nye lov. Denne version af notatet baserer sig på oplysninger fra sekundære kilder om, hvad lovændringen indeholder.

Spørgsmål om statsborgerskab i Iran er reguleret i forfatningen og i *Civil Code of The Islamic Republic of Iran*.¹

Regler før lovændringen i juni 2020

Indtil en lovændring den 2. juni 2020 trådte i kraft², var det i hovedsagen kun iranske fædre, der kunne videreføre deres statsborgerskab til deres børn, uanset om børnene var født i eller uden for Iran.³ Mødre havde før denne dato ikke automatisk ret dertil.⁴

¹ *Civil Code of the Islamic Republic of Iran* [Islamic Republic of Iran], 23 May 1928, [url](#), Article 976; *The Constitution of the Islamic Republic of Iran*, [url](#), Article 41-42

² Iran, Bekendtgørelse af 2. juni 2020 vedrørende tildeling af iransk statsborgerskab til børn af iranske mødre og udenlandske mænd, [url](#); Radio Farda, *Loven om tildeling af statsborgerskab til børn af iranske kvinder og udenlandske mænd blev annonceret til gennemførelse*, 3 June 2020, [url](#);

³ Iran – *Civil Code of the Islamic Republic of Iran* [Islamic Republic of Iran], 23 May 1928, [url](#), Article 976; Iran – *The Constitution of the Islamic Republic of Iran*, [url](#), Article 41-42

⁴ ENS – European Network on Statelessness (Author), ISI – Institute on Statelessness and Inclusion (Author): Statelessness in Iran; Country Position Paper, November 2019, [url](#), p. 6; UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Background Note on Gender Equality, Nationality Laws and Statelessness 2019*, 8 March 2019, [url](#), p. 6

Lovændringen indført den 2. juni 2020

Den lovændring, der blev indført den 2. juni 2020, har medført, at kvinder nu i videre udstrækning har mulighed for at videreføre deres iranske statsborgerskab til deres børn.^{5 6}

UNHCR påpeger, at lovændringen fra 2020 ikke medfører lige rettigheder mellem mænd og kvinder til at videreføre deres iranske statsborgerskab til deres børn; desuden har Iran heller ikke underskrevet statsløsekonventionen. Til trods for disse aspekter udgør lovændringen ifølge UNHCR en væsentlig forbedring for at sikre individer mod statsløshed.⁷

UNHCR oplyser, at børn under 18 år nu vil kunne få statsborgerskab, hvis deres mor indgiver en ansøgning. Børn over 18 år kan selv indgive ansøgningen.⁸ Dette gælder også, hvis barnets forældres ægteskab ikke er registreret i Iran, og uanset om faren har lovligt ophold i Iran.⁹ I sager hvor begge forældre er døde vil en domstol kunne give et barn iransk statsborgerskab, hvis det kan dokumenteres, at moren var iransk statsborger.¹⁰

To menneskeretsorganisationer anfører, at både hvis barnet er under og over 18 år, kræves der et sikkerhedstjek af Efterretningsministeriet og Revolutionsgardens efterretningsorganisation (IRGC).¹¹ Human Rights Watch mener, at dette krav vil kunne medføre, at ansøgere vil få vilkårlige afslag på ansøgning om statsborgerskab.¹²

⁵ ENS – European Network on Statelessness (Author), ISI – Institute on Statelessness and Inclusion (Author): *Statelessness in Iran; Country Position Paper*, November 2019, [url](#), p. 6; Iran – The Islamic Republic News Agency (IRNA), *The Law on Citizenship of Iranian Women was Announced*', 7. oktober 2019, [url](#); Loven er i sin fulde tekst tilgængelig på farsi: <https://dotic.ir/news/5938>. Det har ikke været muligt at skaffe en oversættelse til engelsk.

⁶ Den 14. juni 2020 udstede den iranske regering et dekret til landets provinser om lovændringen: Iran – The Islamic Republic News Agency (IRNA), *Processen med at give statsborgerskab til børn fra iranske mødre begynder i juni*, 14 June 2020, [url](#)

⁷ UNHCR – UN High Commissioner for Refugees: *UNHCR welcomes Iran's new nationality law addressing statelessness*, 9 October 2019, [url](#)

⁸ UNHCR – UN High Commissioner for Refugees: *UNHCR welcomes Iran's new nationality law addressing statelessness*, 9 October 2019, [url](#)

⁹ CHRI – Center for Human Rights in Iran, *Children Born to Non-Iranian Fathers Win Right to File for Citizenship - With a Catch*, 7 October 2019, Center for Human Rights in Iran, [url](#)

¹⁰ CHRI – Center for Human Rights in Iran, *New Legislation, If Approved, Will Give Citizenship Rights to Children Born to Iranian Women*, May 17, 2019, [url](#)

¹¹ HRW – Human Rights Watch , *Reforms Will Grant Nationality to Children of Iranian Women*. 10 September 2019, [url](#) ; CHRI – Center for Human Rights in Iran, *Children Born to Non-Iranian Fathers Win Right to File for Citizenship - With a Catch*, 7 October 2019, Center for Human Rights in Iran, [url](#)

¹² HRW – Human Rights Watch , *Reforms Will Grant Nationality to Children of Iranian Women*. 10 September 2019, [url](#)

I juli 2020 foretog den iranske regering en ændring i bekendtgørelsen fra juni 2020. Ændringen betød bl.a., at såfremt sikkerhedsmyndighederne ikke fremlægger et klart svar om sikkerhedsafklaring inden for tre måneder, anses det, at der ikke er sikkerhedsproblemer. I dette tilfælde og i tilfælde af, at ansøgeren får en officiel sikkerhedsgodkendelse, er folkeregistreret på den iranske mors fødested forpligtet til at udstede Nationalt ID-kort (*Kart-e Mellī*) og identitetskort/fødselsattest (*Shenâsnâmeh*) til den pågældende person.¹³

Ansøgeren skal desuden have bekræftelse fra Efterretningsministeriet og IRGC's efterretningsorganisation på, at der ikke foreligger en "sikkerhedssag" på ham/hende. Denne vagt definerede sikkerhedsbestemmelse kunne, ifølge nogle menneskerettighedaktivister, bruges vilkårligt til at diskvalificere ansøgere, hvis de eller deres forældre bliver opfattet som systemkritikere.¹⁴

Loven giver desuden personer uden nationalitet lov til at søge om statsborgerskab, når de er fyldt 18, hvis en af deres forældre er født i Iran.¹⁵

Lovændringspraksis siden implementering

Siden september 2022 har *National Organisation for Civil Registration* udstedt mere end 14.000 identitetshæfter (*Shenâsnâmeh*) til børn af iranske mødre og udenlandske fædre i henhold til den nye lov.¹⁶

¹³ Mehr Nyhedsbureau, *Bekendtgørelse af loven om tildeling af statsborgerskab til iranske kvinders børn blev ændret*, 22 juli 2020, [url](#)

¹⁴ United States Department of State, IRAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT, n.d., [url](#), p. 46

¹⁵ UNHCR – UN High Commissioner for Refugees: *UNHCR welcomes Iran's new nationality law addressing statelessness*, 9 October 2019, [url](#)

¹⁶ UNHCR, *Background note on gender equality, nationality laws and statelessness 2023*, marts 2023, [url](#), p. 6